

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΣΕΡΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

Πτυχιακή Εργασία

«Καταγραφή αρδευόμενων εκτάσεων στην λεκάνη της Μυγδονίας
μέσω δορυφορικής Τηλεπισκόπησης»

Βεοπούλου Σοφία
Ζιώγα Ελένη
Καλλιμάνης Στυλιανός

Επιβλέπων καθηγητής : Δρ. Αλεξανδρίδης Θωμάς

Σέρρες, Οκτώβριος 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
1.1 Γενικά στοιχεία Τηλεπισκόπησης	5
1.1.1 Η έννοια της Τηλεπισκόπησης	5
1.1.2 Εφαρμογές Τηλεπισκόπησης	6
1.2 Αρδευόμενες καλλιέργειες	7
1.2.1 Η χρονιμότητα της άρδευσης και η σημασία της	8
1.2.2 Μέθοδοι άρδευσης	11
1.2.2.1 Επιφανειακές μέθοδοι άρδευσης	12
1.2.2.2 Άρδευση με καταιονισμό	13
1.2.2.3 Άρδευση με σταγόνες ή στάγην άρδευση	14
1.3 Καταγραφή αρδευόμενων εκτάσεων	15
1.3.1 Μειονεκτήματα παραδοσιακών μεθόδων	17
1.3.2 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα Τηλεπισκόπησης	18
1.4 Καταγραφή αρδευόμενων εκτάσεων μέσω Τηλεπισκόπησης	20
1.4.1 Κατάλληλοι δορυφορικοί απεικονιστές	20
1.4.2 Τηλεπισκόπηση αγροτικών – υδραλογικών παραμέτρων	22
1.5 Προσπάθειες καταγραφής αρδευόμενης έκτασης σε τοπικό – πολικόσμιο επίπεδο	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	27
2.1 Γενικά στοιχεία	27
2.1.1 Γεωγραφία – Μορφολογία	27
2.1.2 Μετεωρολογικά στοιχεία	28
2.1.3 Γεωλογία – Εδαφολογία – Υδρογεωλογία	28
2.1.4 Υδρολογία	30

2.1.5 Δημογραφικά στοιχεία	31
2.2 Αγροτικά στοιχεία	32
2.2.1 Φυσικό Περιβάλλον – Καλλιέργειες	32
2.2.2 Αρδευτικές πρακτικές της περιοχής μελέτης	35
2.3 Περιβαλλοντικά στοιχεία	36
2.3.1. Υγρότοπος λιμνών Κορώνειας και Βόλβης	36
2.3.2. Καθεστώς προστασίας	38
2.3.3. Υποβάθμιση του υγροτόπου και της λίμνης Κορώνειας	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 - ΔΕΔΟΜΕΝΑ / ΥΛΙΚΑ	43
3.1 Δορυφορικές εικόνες	43
3.2 Σημεία ελέγχου	48
3.3 Εξοπλισμός Hardware / Software	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	51
4.1 Ενίσχυση εικόνας	51
4.1.1 Οι δείκτες βλάστησης NDVI και NDWI	51
4.1.2 Ανάλυση Κυρίων Συνιστωσών (PCA)	54
4.2 Μέθοδοι καταγραφής των αρδευόμενων καλλιέργειών	56
4.2.1 Επιβλεπόμενη μέθοδος ταξινόμησης	56
4.2.2 Μη επιβλεπόμενη ταξινόμηση	58
4.2.3 Υβριδική ταξινόμηση	61
4.2.4 Ταξινόμηση με χρήση τιμής κατωφλίου	61
4.3 Εφαρμογή των μεθόδων καταγραφής στα διάφορα επίπεδα ενίσχυσης	64
4.3.1 Διασκολίες που παρουσιάστηκαν στις παραπάνω εφαρμογές	68
4.4 Εκτίμηση ακρίβειας αποτελέσματος (accuracy assessment)	70
4.5 Βελτίωση αποτελέσματος	72

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	73
5.1 Περιγραφή χωρικής μεταβλητότητας αρδευόμενων καλλιεργειών	73
5.2 Εκτίμηση ακρίβειας μεθόδων	76
5.3 Overlay Analysis	79
5.4 Αρδευτική ένταση	82
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 - ΣΥΖΗΤΗΣΗ / ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	84
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	86
ΠΗΓΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	89

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία παρουσιάστηκε η χρησιμότητα της Τηλεπισκόπησης στην καταγραφή των αρδευόμενων εκτάσεων στην λεκάνη της Μυγδανίας. Οι εικόνες που χρησιμοποιήθηκαν είχαν χωρική διακριτική ικανότητα από 15x15μ έως 20x20μ, και ήταν ικανοποιητικές για την ιανάλυση, επεξεργασία και εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων. Αποδείχθηκε ότι η Τηλεπισκοπικές μέθοδοι είναι ένα πολύ καλό μέσο για την καταγραφή των αρδευόμενων εκτάσεων.

Εφαρμόστηκαν πολλές ταξινομήσεις στην εικόνα του ASTER του έτους 2003 και ακολούθησε η αξιολόγηση τους μέσω της εκτίμησης ακρίβειας. Η καλύτερη μέθοδος ταξινόμησης εφαρμόστηκε και στην εικόνα SPOT του ίδιου έτους και με τις κατάλληλες μεθόδους πραγματοποιήθηκε ο συνδυασμός των δύο εικόνων για την καταγραφή όλων των εκτάσεων ακόμα και αν σπάρθηκαν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους.

Η καλύτερη μέθοδος για την εικόνα του ASTER από αυτές που επιλέχθηκαν και εφαρμόστηκαν ήταν η ταξινόμηση με χρήση τιμής κατωφλίου στην Ανάλυση Κυρίων Συνιστωσών, η οποία εμφάνισε το καλύτερο αποτέλεσμα στην οπτική φωτοερμηνεία κάπι που επαληθεύεται και από την εκτίμηση ακρίβειας έχοντας το μεγαλύτερο ποσοστό. Για την εικόνα του SPOT καλύτερο μέθοδος ήταν ο δείκτης βλάστησης NDVI. Η διαφορά αυτή στα αποτελέσματα ίσως να οφείλεται στην διαφορετική χωρική διακριτική ικανότητα των δύο δορυφόρων. Η ακρίβεια κρίνεται ικανοποιητική για την κλίμακα που χρησιμοποιήθηκε, αλλά υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης με την χρησιμοποίηση εικόνων μεγαλύτερης κλίμακας και ακρίβειας (IKONOS, QuickBird).

Η εργασία αυτή μπορεί να αποτελέσει τη βάση για περαιτέρω διερεύνηση της περιοχής και μία διαχρονική μελέτη ίσως πρέπει να πραγματοποιηθεί χρησιμοποιώντας κάποια πιλαιότερη διορυφορική εικόνα και κατάλληλες τηλεπισκοπικές μεθόδους διαχρονικής εξέλιξης, όπως περιγράφονται στη διεθνή βιβλιογραφία.

